

Un euro al mes per a la Taxa Fuster

El passat 22 de juny una delegació de l'Assemblea Nacional d'Entitats presentava davant els grups parlamentaris i el president del Parlament del Principat de Catalunya la proposta de l'anomenada Taxa Fuster: un euro mensual per contribuir a la vertebració del país.

“És un honor per a nosaltres rebre una iniciativa d'aquestes característiques que parteix de la societat civil.” Ernest Benach, president del Parlament del Principat de Catalunya, acollia així, el passat 22 de juny, la delegació de l'Assemblea Nacional d'Entitats que li acabava de lliurar la “Proposta sobre la Marató per la Llengua i la Cultura / Taxa Fuster”.

L'acte, convocat a les 11 h del matí, tenia la solemnitat que el marc i l'ocasió requerien, i la cordialitat que permetien respectes i complicitats. D'una banda, hi havia la nodrida representació dels grups parlamentaris (entre altres diputats, assistien a l'acte Felip Puig, de CiU; Dolors Camats, d'ICV; Francesc Boya, del PSC, i Josep Huguet, d'ERC) llevat del PP, tot i que se l'havia convidat igualment; de l'altra, destacats membres de la societat civil del país; al mig, com un pont, el president del Parlament. I, per a qui la volgués veure, evocada des de les paraules del mateix Benach, la figura de Joan Fuster, recolzada al llindar de la porta oberta, observant la concurrència amb un whisky a la mà, mirada aguda i somriure de falcó.

Per trobar l'origen d'aquesta fotografia que n'hi ha qui qualifica ja de transcendental, cal recular alguns anys enrere: exactament, al 5 de maig de l'any 2001. Aquell dia, al paranimf de la Universitat de València, s'hi van reunir representants de cosa de cinc-centes entitats de tot arreu dels Països Catalans. L'objectiu: coordinar esforços i actuacions a favor de de la llengua comuna, de “les ca-

raacterístiques culturals i cíviques compartides” i de tots els trets que van confegint “la nostra identitat com a poble diferenciat en el context dels pobles d'Europa i del món”. Així naixia l'Assemblea Nacional d'Entitats (ANE). I del seu secretariat permanent n'havia de sortir la proposta de la Taxa Fuster.

Aquest secretariat és format per un seguit de personalitats del país que treballen en diferents àmbits culturals i cívics: concretament, per Josep Laporte, president de l'Institut d'Estudis Catalans (IEC); Àlvar Valls, del Centre de Cultura Catalana d'Andorra; Pere Manzaneres, president de la Federació d'Entitats Nord-catalanes per la Llengua i la Cultura; Pere Lluís Albau, de l'Alguer; Eliseu Climent, secretari d'Acció Cultural del País Valencià (ACPV); Francesc Moll, editor balear; Margarida Arizeta, presidenta de l'Associació Noves Bases de Manresa; Francesc Ricart, de l'Institut d'Estudis del Baix Cinca; Jordi Bigues, president de Democràcia Ambiental; Josep Maria Gasch, del Col·lectiu Ronda; Josep Maria Terricabras, catedràtic de Filosofia de la Universitat de Girona; Matilde Salvador, compositora castellanenca; August Gil, president de la Federació Europea de Drets Humans; Salvador Cardús, professor de Sociologia de la Universitat Autònoma de Barcelona; i Toni Gisbert, coordinador de la Institució Joan Fuster.

Tot just estrenat l'any 2003, el 23 de gener, l'esmentat secretariat aprovava, a proposta d'ACPV, la creació d'una “Taxa Nacional” per posar-la, cada any, al servei d'una iniciativa palpable i supra-

JORDI PLAN

Un euro al mes no és res. I és moltíssim, si se suma a tots els altres euros possibles

associativa, relacionada “amb la vertebració del nostre país, des d’una visió de progrés, i tenint en compte també la defensa de la unitat de la llengua catalana i la seva difusió”.

Com a idea inicial, i per homenatjar la prèdica i l’acció vertebradora de l’intel·lectual de Sueca, es va proposar que la taxa definís intencions des del moment de les presentacions, a la primera encaixada de mans. I com que és ben cert que, tot sovint, el nom fa la cosa, la definició onomàstica aclariria la carta de naturalesa: vet aquí la Taxa Fuster.

I com s’hauria de cobrar, la dita taxa? Eliseu Climent, que va anar desgranant la cronologia dels fets davant dels assistents a l’acte del Parlament, en la primera de les intervencions del matí, ho va ben exemplificar: “Què havíem de fer? Una col·lecta d’aquelles amb vidriola, pels carrers? Amb tots els respectes, hauria estat una miqueta trist...”. La solució, per tant, va venir del teixit associatiu: les mateixes entitats seran les encarregades de recollir l’euro mensual a

tots els seus socis que hi estiguin d’acord. I un euro al mes no és res. I és moltíssim, si se suma a tots els altres euros possibles.

Ja hi havia, doncs, el qui i un primer com. El pas següent: trobar un instrument per mobilitzar la societat. Perquè des de l’ANE es va veure clar que no n’hi ha prou amb la bona voluntat d’uns quants: per aconseguir el suport econòmic i, de retruc, un compromís al màxim d’estès sobre la base de la solidaritat interterritorial (és a dir, i posem per cas, que una persona de Banyoles sàpiga que el seu euro mensual ajuda a la revitalització lingüística d’Alacant, que es preocupi per la situació lingüística en aquella ciutat, que s’hi impliqui i la faci seva), cal posar a l’abast del màxim de persones possible la informació sobre els perquè i els coms de la Taxa Fuster.

És en aquest sentit que el juny de l’any passat, recollint les propostes llançades des de l’Assemblea Nacional d’Entitats, un grup d’intel·lectuals (Josep Laporte, Antoni Tàpies, Andreu Alfaro, Bernat

Sòria i Aina Moll) i de polítics catalans (Josep Antoni Duran Lleida, de CiU; Josep Montilla, del PSC; Josep-Lluís Carod-Rovira, d’ERC, i Joan Saura, d’ICV) signaven una carta adreçada a l’aleshores director general de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió (CCRTV), Vicenç Villatoro, animant TV3 a implicar-se “directament amb la realització d’un programa propi de les mateixes característiques que *La Marató*, per col·laborar en la difusió i recaptació de la Taxa Fuster”. El ple del Consell de l’Audiovisual de Catalunya, en la seva sessió del 17 de març del 2004, aprovava un acord on també mostrava el seu interès per aquesta inèdita iniciativa.

Arribats en aquest punt, “faltava el que és més important, que són vostès”, els va recordar Eliseu Climent als diputats i diputades, al Parlament: “Les aspiracions i les propostes que naixen en allò que Fuster deia la perifèria no poden tirar endavant sense que vostès hi intervinguen —al segle XV era diferent, però aquesta ja és una altra història...—”.

Precisament per això es va preparar l’escrit corresponent adreçat als grups parlamentaris: signada per una significativa representació de la societat civil del Principat de Catalunya (vegeu el requadre de la pàgina 50), la proposta que es

D'esquerra a dreta i de dalt a baix: arribats de la Catalunya Nord, la Franja de Ponent, el País Valencià i l'Alguer, a més del Principat de Catalunya, els delegats de les entitats que van presentar la Taxa Fuster al Parlament; Jordi Porta i Eliseu Climent un moment abans de començar l'acte; Intervenció d'Eliseu Climent davant de diputats i diputades; l'alcalde de Sueca, Salvador Gil, que va llegir la moció aprovada al seu Ajuntament; un moment del parlament de Sebastia Frau; i, escoltant-lo, Gil, Climent, Antoni Rovira, Josep Laporte i Josep Maria Àlvarez, secretari general d'UGT de Catalunya.

va presentar el dia 22 els demanava que, "pels procediments parlamentaris pertinents, vulguin promoure una crida social per difondre i implantar la Taxa Nacional"; que "recomanin a la societat catalana el seu compromís i la seva participació activa"; i, als mitjans de comunicació, "especialment els audiovisuals i els públics", que "incloguen en la seva programació anual campanyes i programes de sensibilització i suport".

Precisament, després de l'acte al Parlament, una delegació de l'Assemblea Nacional d'Entitats va fer cap a la seu de la CCRTV per presentar la proposta a qui n'és l'actual director general, Joan Majó. Majó va mostrar la seva "sintonia" amb el projecte i va expressar la disponibilitat de la CCRTV a trobar la fórmula que permeti la col·laboració de l'ens per a la difusió de la Taxa Fuster.

Les intervencions que van precedir el lliurament del document van acabar de reblar el clau sobre el sentit de la Taxa. Així, si Jordi Porta, president d'Òmnium Cultural, subratllava la importància de les iniciatives de la societat civil i hi afegia un recordatori per a "les entitats que hi ha a la Catalunya Principat", que "necessiten també revitalitzar-se" i no oblidar que hi ha tasques que no poden quedar exclusivament "en mans de la insti-

Dalt, Josep Laporte, president de l'IEC, qui lliura la petició a Ernest Benach, president del Parlament. A sota, Benach intervé davant dels representants dels grups parlamentaris del PSC, ICV, ERC i CIU.

JORDI FLAY

Dalt, Climent i Porta, saludant Montserrat Minobis, a qui es van trobar en arribar a la CCRTV. Al costat, imatge de la reunió amb el director de la CCRTV, Joan Majó; d'esquerra a dreta, Francesc Ricart, Jordi Porta, Eliseu Climent, Salvador Gil, Joan Majó, Josep Laporte, Toni Gisbert, Sebastià Frau, Pere Lluís Albau i Xavier Campillo, de l'Ajuntament de Sueca.

Llistat d'entitats que han signat la proposta al Parlament

Institucions acadèmiques i culturals:

- Xarxa d'Universitats Institut Joan Lluís Vives
- Òmnium Cultural

Institucions eclesiàstiques:

- Abadia de Montserrat
- Abadia de Poblet

Associacions i entitats esportives:

- Futbol Club Barcelona
- Federació Catalana de Futbol
- Centre Excursionista de Catalunya
- Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya

Col·legis professionals:

- Col·legi d'Arquitectes de Catalunya
- Col·legi Oficial de Metges de Barcelona
- Col·legi Oficial de Doctors i Llicen-

ciats en Filosofia i Lletres i en Ciències de Catalunya

- Consell de Col·legis Farmacèutics de Catalunya
- Col·legi d'Enginyers Tècnics Industrials de Barcelona
- Col·legi Oficial d'Enginyers Industrials de Catalunya
- Col·legi de Periodistes de Catalunya

Sindicats:

- UGT de Catalunya
- Unió de Pagesos de Catalunya
- USTEC STEs
- CC OO de Catalunya

Entitats empresarials:

- Pimec-Sefes

Institucions Municipals:

- Associació Catalana de Municipis i Comarques
- Federació de Municipis de Catalunya

Rovira va destacar fins a quin punt és important que les entitats més significatives del país prenguin compromís amb la seva vertebració. Les entitats, i les persones que hi estan associades: "Parlem aquí d'una taxa voluntària", va puntualitzar Rovira. "Per a mi, hauria de ser una taxa moralment obligada. A un ciutadà de l'àmbit català-valencià-balear li hauria de recar ben poc pagar aquesta taxa simbòlica per ajudar la seva llengua."

I finalment, el president de l'IEC, Josep Laporte, que va lliurar formalment al president del Parlament la proposta sobre la Taxa, tot recordant el "claríssim" objectiu de l'IEC: "Treballar i vetllar per la llengua, la cultura i la ciència catalana", i fer-ho dins l'àmbit marcat "ja per iniciativa de Prat de la Riba: no dins la Catalunya estricta, sinó en totes les terres de parla catalana". Amb la legitimitat pròpia i de la institució que representava, el doctor Laporte va recordar que, si bé actualment "la situació és molt millor que fa uns quants anys, estem encara lluny d'allò que voldríem".

I precisament, just després de rebre la proposta de mans de Josep Laporte, i per tancar l'acte, Ernest Benach, president del Parlament, en recollia el testimoni: "No hem d'oblidar que per fer funcionar el país com el volem, necessitem la participació de tots els territoris."

Que així sigui.

tució pública", Sebastià Frau, president de l'Obra Cultural Balear, insistia en la importància d'una proposta "noble i eficient" i en la necessitat tant d'"enfortir lligams entre els pobles de parla catalana" com de la "defensa i promoció aferriada de la llengua comuna".

Tampoc no va faltar, en l'acte de presentació de la proposta, la imprescindible i mesurada emoció que mostra fins a

quin punt aquesta iniciativa tracta material sensible. L'alcalde de Sueca, Salvador Gil, que va llegir la moció d'alcaldia aprovada pel ple del seu Ajuntament el passat 31 de maig per donar suport a la Taxa: "És un orgull ser suecà i que quan et trobes algú per aquests mons de déu et diguen que ets de la ciutat de Joan Fuster." I després, i en representació del Futbol Club Barcelona, el directiu Antoni